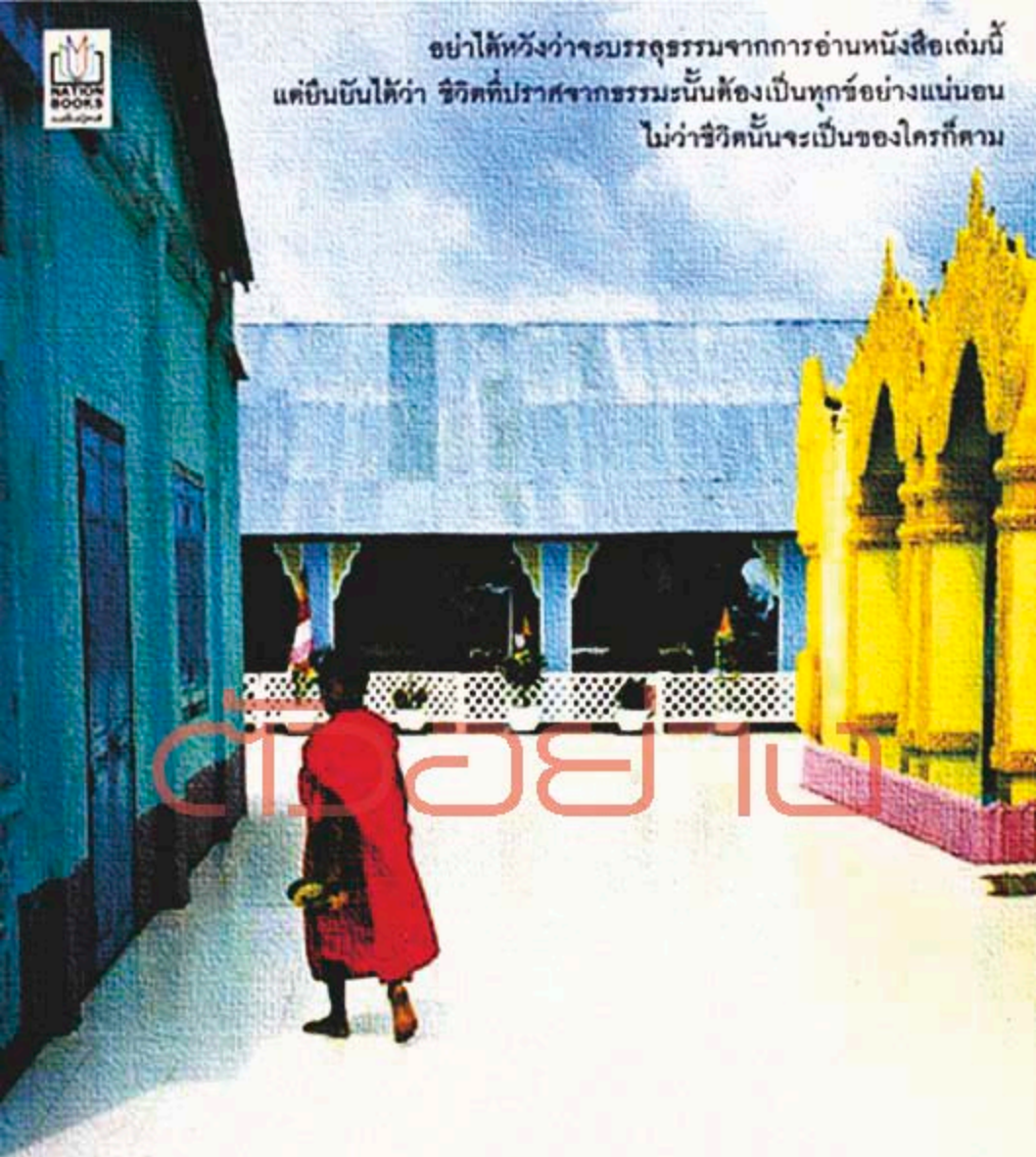

อย่าได้หวังว่าจะบรรลุธรรมจากการอ่านหนังสือเล่มนี้
แต่ยืนยันได้ว่า ชีวิตที่ปราศจากธรรมะนั้นต้องเป็นทุกข์อย่างแน่นอน
ไม่ว่าชีวิตนั้นจะเป็นของใครก็ตาม

คาบโลกย์ คาบธรรม

โตม วุฒิชัย

จากชาติ ภิรมย์กุล ถึง โคม วุฒิชัย

“ไม่มีอะไรที่สูญเปล่า...”

ประโยคนี้ได้ยิน - ได้ฟังมานาน แต่มันเป็นเรื่องจริง ไม่ใช่คำพูดที่พูดกันเล่นๆ ในวงเหล้าและวงไฟ

ขอเวลา 3 นาที จะพาไปค้นหาความจริง ไม่มีอะไรที่สูญเปล่า กับผู้ชายคนหนึ่ง (กรุณาปิดโทรศัพท์มือถือด้วย)

บ่ายวันหนึ่งในปี 2534 ผมนั่งฟังเพลงอยู่หน้าบ้าน (บ้านเช่า) ในหมู่บ้านเจริญรัตน์ จังหวัดนนทบุรี ยุคนั้นสายเดี่ยวยังไม่ฮิต - เกะออกยังไม่เกิด โทรศัพท์มือถือยังไม่รู้จัก ห้างคาร์ฟูร์ - ห้างโลตัสยังไม่สร้าง ซีดีโป๊อยังไม่วางขาย เว็บไซต์ลามกยังไม่ระบาด

อะไรๆ ก็ยังไม่มีเราอยู่กันแบบน้อยๆ กิเลสก็น้อยนักศึกษา ยังไม่ขายตัวเพื่อเอาเงินไปซื้อกระเป๋าลุยส์

บ่ายวันนั้นถ้าจำไม่ผิด ผมนั่งฟังเพลงของแอร์โร่ สมิธ พร้อมนกกหงส์หยก 4 ตัว ตอนนั้นในสมองซีกซ้าย - ขวายังไม่เคยคิดและฝันอยากมีหมาเป็นของตัวเอง ยกเว้นปลาตู้กับนกเป็นสัตว์เลี้ยงที่อยากเลี้ยง

ใจจริงอยากเลี้ยงช้างมาก ชอบรูปร่างหน้าตาของช้าง เห็นแล้วน่าอึ้ง - น่าอด

ระหว่างที่นั่งฟังเพลงอยู่หน้าบ้าน มีผู้ชายคนหนึ่งไ้วผม ยาวมาก รวบผมไ้วข้างหลังที่จักรยานเสือหมอบผ่านไป

ความที่ชอบไ้วผมยาวเหมือนกันมันเลยสะดุดตา แต่ผมของเขายาวกว่าและสวยกว่าของผมหลายเท่า ในใจยังนึกว่าเขาต้องเป็นศิลปินเขียนรูปหรือทำงานเกี่ยวกับเพลงอะไร

ทำนองนั้น แต่คงไม่ใช่อาจารย์สอนรำไทยแน่นอน

2 วันต่อมา ผมเจอเขาโดยบังเอิญบนสำนักงานนิตยสารผู้หญิงฉบับหนึ่ง เขามาส่งต้นฉบับ ส่วนผมมารับงานพิเศษเป็นงานเกี่ยวกับการจัดหน้าหนังสือ

ความบังเอิญวันนั้นทำให้รู้ว่าเขาเป็นนักเขียน...ที่ถนัดงานเขียนแนวอีโรติกโป๊ๆ เปลือยๆ สยิวก็วส์ยืมก็ยส์ !!

จากวันนั้นทำให้เรารู้จักกันบ่อย บ้านเขาอยู่ห่างจากบ้านผมไม่กี่หลัง มีอยู่ประโยคหนึ่งที่ผิผลึกปากผมพูดออกไป

“ผมอยากเขียนหนังสือเหมือนกันแต่ไม่รู้จะเขียนยังไง”

ประโยคเดียวแท้ๆ ทำให้เรามีเรื่องคุยกันมากขึ้น ส่วนมากผมจะเป็นฝ่ายฟังเขาพูดมากกว่า

1 ปีต่อมา ผมซื้อบ้านอยู่ในซอยศรีพรสวรรค์ ใกล้ทำนายนนทบุรี หลังจากที่ย้ายมาอยู่บ้านหลังใหม่ ผมกับผู้ชายผมยาวยังติดต่อกันทางโทรศัพท์และแวะไปหาเขาที่หมู่บ้านเจริญรัตน์บ่อยครั้ง

หลายปีต่อมาที่ยังมีกลางวันและกลางคืน ผมย้าย - เปลี่ยนที่ทำงานบ่อยในเวลากลางวัน แต่งานยังเหมือนเดิม

ส่วนเขา ผู้ชายผมยาว เก็บปากกาไว้ได้หมอน หันมาพกมิดและกรรไกรตัดกิ่งไม้ผูกติดกับจักรยานเสือหมอบตระเวนซูด - เก็บต้นไม้ตามที่ต่างๆ - ตามชอกชอยที่จักรยานเข้าถึงทั้งซูดและคุยเรื่องต้นไม้ได้เป็นวันๆ

ชีวิตเขาช่วงนั้นหมกมุ่น - ดมดอม - คลั่งไคล้ต้นไม้ยิ่งกว่านอนผีเสื้อ

ไปๆ - มาๆ และมาๆ - ไปๆ อยู่แถวสวนจตุจักร เขาเช่าผางเล็กๆ ขยายต้นไม้และของเก่า

จากที่ตระเวนเก็บต้นไม้เปลี่ยนมาเป็นของเก่าเขาตระเวนหาซื้อและขายของเก่าทุกอย่างที่หาได้

บางวันและบางคืนเขาต้องนอนแถวคลองหลอด เป็น

พ่อค้าของเก่าวางขายริมทางฟุตบาท

ชีวิตคนมีขึ้น - มีลงเหมือนเล่นหุ้น

หลังจากที่ผ่านการฝึกภาคสนามชีวิตมาอย่างทรหดอดทน กับของเก่าและต้นไม้ ชีวิตเขาเริ่มดีขึ้นจากที่ว่างขายแบกะดิน เขาเปิดร้านขายกีฟท์ชอปกับเพื่อนบนห้างบิ๊กซีวงศ์สว่าง ประมาณปี 2539

เขาใช้เวลาว่างที่อยู่ในร้านกลับมาเขียนหนังสืออีกครั้ง จนกระทั่งยอดต้นฉบับมากขึ้นแต่ยอดขายซบเซา รายได้ไม่เท่ารายจ่าย เขาเลิกค้าขายกลับไปนั่งพักสายตาที่บ้าน มองหาเส้นทางทำการค้า นั่งมองต้นไม้ใบหญ้าที่บ้านจนเกิดเป็นรูปปลากรอบ เขาเริ่มต้นค้าขายปลากรอบตะกั่วป่า (น่าจะเป็นเจ้าแรกในกรุงเทพฯ)

ครั้งแรกวางขายในงานกาชาด ขายได้ไม่กี่ถุง แต่เขาไม่ท้อหันมาปรับปรุง - รสชาติบรรจุในถุงอย่างดี

โชคดีต่อมา มีหนังสือมาสัมภาษณ์ - ที.วี.มาถ่ายทำ จากยอดขายไม่กี่ถุง พุง - ทะลุเพดานจนตัวเขาเองยังงงกับรายได้ที่ไหลมาเหมือนน้ำป่าไหลหลากทั้งแรงและเร็ว

ธุรกิจในเมืองไทยไม่ว่าเล็กหรือใหญ่ ถ้าขายดีต้องมีคู่แข่งตามมา ภายในเวลา 1 ปี ผลัดกันที่ปลากรอบออกมาอาละวาดมากมายหลายยี่ห้อ ตามกระแสของคนไทยที่ตื่นตัวเรื่องสุขภาพ โดยเฉพาะเรื่องแคลเซียมจากปลาตัวเล็ก ๆ

ช่วงที่ยอดขายปลากรอบตก เขาหันมาเขียนหนังสืออีกครั้งด้วยความมุ่งมั่นที่มากกว่าเดิม ลงทุนซื้อเครื่องคอมพิวเตอร์มาพิมพ์งานและเล่นอินเทอร์เน็ต เขาเล่นเน็ตและเข้าไปเขียนบันทึกใน www.hunsaclub.com ที่หน้ากระดานข่าวของจังหวัดพังงา

จากวันแรกที่เริ่มเขียนจนครบ 168 วัน เขาเขียนบันทึกชีวิตประจำวันทุกวันลงในเว็บไซต์ มีผู้อ่านติดตามอ่านมากมาย

จนกระทั่งมาถึงวันที่เขาเขียนงานใหม่ขึ้นมา 1 ชุด นำเสนองาน
ไปที่เนชั่นสุดสัปดาห์และผ่านการพิจารณาลงเป็นตอนๆ ใน
คอลัมน์ **คาบโลภย์คาบธรรม** ภายใต้นามปากกา **โดม วุฒิชัย**
เพื่อนฝูงในวงเหล้าต่างพากันแปลกใจกับงานชุดใหม่
ของเขา บางคนยังไม่อยากเชื่อสายตาและตัวหนังสือที่เขาเขียน
จากนักเขียนแนวอีโรติกที่ไปปรากฏตัวตามงานวรรณกรรม
เกือบทุกงาน และเกือบทุกงานเขาต้องเมาและกลับบ้านเป็นคน
สุดท้าย อยู่ๆ เขาลุกขึ้นมาเขียนงาน **คาบโลภย์คาบธรรม**

ถ้าเป็นคนอื่นต้องงงและค้านสายตาตัวเอง สำหรับผม
เฉยๆ ไม่งง เพราะผมกับโดมคุยกันเรื่องธรรมะบ่อย

หลายๆ เช้าและเย็นที่ไม่ระบุวัน - เวลาแน่นอน ผู้ชาย 2
คนนั่งคุยกันเรื่องธรรมะ คนหนึ่งหน้าเข้มตัดผมสั้น - ทรง
บางระจัน (โดม) อีกคนผมยาวหน้าซีด - เหลืองมือสั้น (ผมเอง)
เรานั่งกินกาแฟและคุยกันเรื่องธรรมะ

ขณะที่ในมือของอีกคนกำลังเปิดหนังสือ M ดูเพื่อปลง
อสุภ...ทนายสิว่าใครเป็นคนดูหนังสือ M ?

ใครทนายถูกให้ปลากรอบตะกั่วป่า 3 ถุง ส่งคำตอบใส่
กระทงลอยนำมาเดี๋ยวผมจะไปดักจับเอง

โดมอ่านและศึกษางานของท่านพุทธทาสภิกขุมามาก
ทำให้เขาเกิดประเด็นกับงานเขียนชุดนี้

คนที่เขียนงานธรรมะไขว่ว่าจะต้องใส่เสื้อ - ผ้าชุดขาว
หรือทำตัวแปลกแยกออกจากสังคม ไม่ดื่มเหล้า - เบียร์และ
ของมีนเมา

โดมยังเป็นปุถุชนคนหนึ่งที่สนใจและชอบอ่านงานของท่าน
พุทธทาสภิกขุ แต่เขายังดื่มเหล้า - สนุกกับเพื่อนเหมือนเดิม
เขาไม่เคยพูดว่า ที่มาเขียนงานชุดนี้เพื่อหวังจะเป็นเจ้าอาวาส
หรือสอนให้ใครเป็นคนดีได้ในพริบตา

บางเรื่องเขายังเขียนดำเนินตัวเองเวลาเมาจนขาดสติจาก

เรื่อง “ดั่งหลอดไฟฟ้าชั่วหลวม” เป็นการเขียนเตือนสติตัวเอง เวลาที่สนุกหรือเมากจนขาดสติ น้อยคนที่จะเขียนด้านไม่ดีของตัวเองให้คนอื่นอ่าน

ชีวิตไม่มีอะไรสูญเปล่า ครั้งหนึ่งที่เขาทุ่มเทตระเวนเก็บ - ขุดต้นไม้ ทั้งที่มันไม่สามารถช่วยให้ฐานะการเงินเขาดีขึ้น

ครั้งหนึ่งที่เขาเก็บและขายของเก่าจนเอาตัวเกือบไม่รอด ทั้ง **ต้นไม้** และ **ของเก่า** มันแปรรูปกลับคืนมาเป็นวัตถุดิบในงานเขียนชุด **คาบโลภย์คาบธรรม**

ส่วนเรื่องต้นไม้ มันกลายเป็นวัตถุดิบให้เขาหยิบมาเขียนในคอลัมน์ **ริมรั้วหัวใจ** ตีพิมพ์ในนิตยสาร **ขวัญเรือน**

คาบโลภย์คาบธรรม เป็นเหมือนกระจกเงา - สะท้อนชีวิตจริงทั้งของคนอื่นและตัวผู้เขียนเอง อย่างน้อยๆทำให้เรารู้ว่ ธรรมชาติแทรกซึมอยู่ทั่วไปในสังคมการทำงานและการดำเนินชีวิตของคนทุกอาชีพ

เรื่องธรรมะ - ความเชื่อ - ความชอบมันบอกและสอน กันยาก บางคนยิ่งโตอัศจรรย์สูง - เมตตาดำ

บางเรื่องมันสอนกันไม่ได้ รู้ก็รู้ว่ามันไม่ดีแต่อยากทำ เหมือนคำเตือนที่ติดอยู่บนของบูหรี

หมดเวลา 3 นาทีแล้ว...สวัสดิ์ครับ

ด้วยรักและพัวพัน

ชาติ ภิรมย์กุล

คำนำสำนักพิมพ์

ในความเป็นจริงของสังคม สภาพการณ์ที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในปัจจุบัน ก่อกระแสให้ผู้คนส่วนมากต่างแก่งแย่งแข่งขันมิได้หยุดหย่อน มีทั้งผู้ใส่ใจสังคมบ้าง สนใจตนเองบ้าง และหลายคนไม่ใส่ใจทั้งสังคมและตนเอง

ชีวิตที่ดำรงอยู่ในโลกที่หมุนวนนี้ ทำให้ความเชื่อด้านปรัชญาและศาสนาที่มีมาแต่ครั้งบรรพกาลถูกแซ่แข่งอยู่กับที่ หลายคนกล่าวว่าพวกเขาไม่ได้ใส่ใจศึกษาอย่างจริงจัง แต่ก็ยอมรับว่าคตินิยมและศาสนาต่างๆ ที่ผู้คนทั่วไปสนใจและให้การยอมรับเพื่อนำไปสู่การประพฤติตนสู่หนทางแห่งแสงสว่างเป็นสิ่งมีค่าเสมอ

ความดีงามที่มีอยู่ในเนื้อหาทางธรรม สอนสั่งมนุษย์ให้มองเห็นความเลวร้ายของโลกย์ธรรมภายในใจตน โดยเปรียบเทียบคำสอนต่างๆ ให้ผู้สนใจศึกษาในยุคนี้หลายคนเข้าใจอย่างถ่องแท้ มีตัวอย่างมากมายที่เห็นชัดได้แก่ชาวเอเชียส่วนหนึ่งสนใจข้อคิดปรัชญาจากตะวันตก ไม่ต่างจากชาวอเมริกันที่เริ่มสนใจพุทธศาสนานิกายมหายานในปลายทศวรรษที่เจ็ดสิบ

เช่นเดียวกับ โคม วุฒิชัย นักเขียนผู้มากประสบการณ์ เขาเชื่ออย่างแน่วแน่นว่า คำสอนใดก็ตามที่แฝงฝังด้วยความดีงาม ย่อมจรรโลงโลกให้พบความสงบร่มเย็น

แม้โลกยุคปัจจุบันจะเป็นแผ่นดินที่ทุกคนต้องเผชิญกับเรื่องเลวร้าย รวมถึงความผันผวนที่ตั้งอยู่บนรากฐานของความไม่แน่นอน หลายคนอาจกล่าวโทษชะตาลิขิต แต่ก็ยังมีความเชื่อหนึ่งที่คัดค้านแนวคิดนั้นมาตลอดได้แก่คำว่า ความดีงามที่

จะผลิขึ้นในอนาคต ย่อมกำหนดได้ด้วยสองมือเรา

และส่วนหนึ่งที่มนุษย์กระทำการเพื่อความถูกต้องนั้น เกิดจากหลักปรัชญาและศาสนา

ปรมาจารย์พุทธศาสตร์ในเมืองไทยโดยเฉพาะท่านอาจารย์พุทธทาสภิกขุ เป็นหนึ่งในผู้จุดประกายความคิดทางปัญญาให้แก่โดม เป็นผู้จุดไฟด้านธรรมะให้เขา แม้เขาจะออกตัวว่าไม่ได้เคร่งครัดธรรมะมากมายเหมือนนักปฏิบัติธรรม แต่เขาก็ยอมรับว่าท่านพุทธทาสฯ รวมถึงนักปราชญ์ทั้งไทยและเทศท่านอื่นๆ มีอิทธิพลทางความคิดต่อเขาไม่น้อย

เพราะโดมเชื่อว่า เนื้อหาที่เขาได้อ่านตามหนังสือต่างๆ หลายสิบเล่มที่เกี่ยวกับคำสอนของท่านพุทธทาสฯ และนักปรัชญาหลายท่าน รวมถึงชีวิตประจำวันที่ต้องทำเผชิญเหมือนกับสามัญมนุษย์ทั่วไป ทำให้เขาพบว่าหลักการดังกล่าวทันสมัยอยู่โดยตลอด เป็นดังสัจนิยมที่คนทุกผู้สำนึกดีว่าเป็นอมตะ

ช่วงชีวิตอันยาวนานและประสบการณ์ที่ชอกชอนอยู่ในชีวิตประจำวันของเขา ทั้งจากการทำธุรกิจส่วนตัวซึ่งประกอบอาชีพเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ในครัวเรือน บ้านจัดสรรที่เขาอยู่อาศัย ภรรยาทุกข์คู่ยากที่มอมข้อมคิดดีๆ ให้ ลูกสาวผู้เป็นแก้วตาดวงใจ โซเฟอร์รด์แท็กซีที่เขาต้องใช้บริการเป็นประจำ หรือแม้แต่สถานที่เช่นสนามหลวงซึ่งผูกพันกับห้วงชีวิตส่วนหนึ่งของเขาเมื่อนานมาแล้ว รวมถึงงานหนังสือที่เขาเคยทำ ทั้งนิตยสาร เรื่องสั้น บทกวี

ทุกอย่างสิ่งทำให้เขาค้นพบว่า อาชีพนักเขียนเป็นหนทางหนึ่งที่จะจุดประกายแรงใจให้คนหนุ่มมาก กว่าสองทศวรรษที่ผ่านมา เขาไม่คิดจะละทิ้งอาชีพนี้ นั่นเพราะเขาดังปณิธานที่จะเขียนหนังสืออย่างต่อเนื่อง ด้วยสำนึกส่วนลึกกระซิบตลอดว่า เขาจะทำงานอะไรก็ได้ แต่ส่วนหนึ่งของชีวิตคือการเขียนหนังสือ

ทำให้ข้อเขียนส่วนใหญ่ของเขามาจากเรื่องราวในการดำเนินชีวิต ที่บางครั้งก็เรียบง่ายแต่บางครั้งก็ต้องฝ่าฟันอุปสรรคขวากหนาม ที่ขวางกั้นอย่างยากลำบาก เขาย้ำเสมอว่าเขาเป็นบุคคลใน สังคมหนึ่งๆ ไม่ต่างจากคนส่วนใหญ่ที่ต้องดิ้นรนต่อโชคชะตา ทั้งร้ายดีเรียงตัวมาเยี่ยมเยือนทุกขณะ เป็นคนๆ หนึ่งที่ต้อง ผจญชีวิตบนโลกไม่ต่างจากคนส่วนใหญ่ที่ยังมี รัก โลภ โกรธ หลง

หลายครั้งที่เขาใกล้จะเหี่ยวบกรายสู่แง่คิดด้านลบ (โลกย์) คำสอนและข้อคิดจากปรัชญาและหลักศาสนา (ธรรม) ที่แฝง ผังในวิถีชีวิตก็พลันเตือนสติให้เขาเสมอ ข้อเตือนใจดังกล่าว เกิดจากการที่เขาได้พบเห็นด้วยตนเองและนำกลับมาคิดอย่าง ต่อเนื่อง รวมถึงความเป็นนักอ่านของเขา ซึ่งมีทั้งปรัชญา ตะวันตกและตะวันออก

จึงไม่ใช่เรื่องแปลกที่เขาจะเกิดแรงบันดาลใจ ร่ายอักษร บนกระดาษลงในคอลัมน์ “คาบโลกย์คาบธรรม” ในนิตยสาร เนชั่นสุดสัปดาห์

และวาระที่คอลัมน์นี้มีนักอ่านติดตามเป็นจำนวนมาก เนชั่นบุ๊คส์ จึงนำบทความจากคอลัมน์ที่น่าสนใจดังกล่าวมา รวบรวมเป็นหนังสือเล่มนี้...

...ดูเหมือนว่าตัวอักษรที่เรียงรายบนแผ่นกระดาษ กำลัง พยายามอธิบายให้นักอ่านเข้าใจอย่างถ่องแท้ว่า เรื่องราวต่างๆ ที่เกิดขึ้นทุกขณะในชีวิตประจำวัน สามารถตีความให้เป็น ปรัชญาที่เข้าใจได้ง่าย และข้อคิดดีๆ ดังกล่าวนี้อาจนำไป สู่จุดหมายแห่งความดีงาม ส่องทางให้เราค้นพบวิถีชีวิตที่ดี และความสงบสุขที่แท้จริง

โมน สวัสดิ์ศรี

การวัดด้วยความจริงใจ... จากเด็กโง่เลี้ยงควายข้างวัด

“เป็นเรื่องยากแต่สนุกที่จะเขียนถึงเรื่องราวชีวิตของตนเอง หากเขียนในทำนองลบก็จะสะท้อนใจผู้เขียน แต่ถ้าเขียนในทำนองบวกก็จะกระเทือนผู้อ่าน”

ประโยคคำพูดที่เล่นที่จริงข้างบนนี้เป็นของ Abraham cowley ซึ่งทำให้ผมอยากพูดต่อประโยคนี้ต่อไปว่า

“เพราะฉะนั้นเรื่องราวในหนังสือเล่มนี้ จึงมีทั้งสะท้อนใจผู้เขียนและกระเทือนผู้อ่านบ้างเป็นธรรมดา” เพราะว่าเรื่องต่างๆ ในหนังสือเล่มนี้คือเรื่องราวที่ผมเขียนถึงชีวิตตัวเองนั่นเอง !!

ก่อนอื่นผมขอขอบคุณน้อง - นันทพร ไวศยะสุวรรณ ที่เป็นผู้ “เปิดโอกาส” ให้ และขอขอบคุณพี่ - แคน สาริกา ซึ่งเป็นผู้ “ให้โอกาส” นั้น นั่นคือทำให้ผมได้ “มีโอกาส” เขียนคอลัมน์ “คาบโลกย์คาบธรรม” ที่ “เนชั่นสุดสัปดาห์” ในช่วงระยะเวลาหนึ่ง

ซึ่งนับว่าเป็นการเขียนคอลัมน์ประจำครั้งแรกในชีวิตของการเขียนหนังสือของผม และจึงเป็นที่มาของหนังสือเล่มนี้

ขอขอบคุณเพื่อน - ชาติ ภิรมย์กุล ที่เสียสละเวลาและทุ่มใจเขียนคำนำให้

ขอขอบคุณ คุณ พันธินีย์ จำเนียรไว “สาวสองพันปี” ที่ช่วยเอื้อความคิดให้ผมตัดสินใจเลือกชื่อตั้งแต่เริ่มเขียนคอลัมน์นี้ในเนชั่นสุดสัปดาห์ว่า “คาบโลกย์คาบธรรม” จากเดิมที่ผมตั้งไว้นั้นรุนแรงกว่านี้ เธอช่วยตัดบางคำออกไปทำให้ชื่อ

กระชั้นขึ้นและยังคงมีความหมายเหมือนเดิม

และขอขอบคุณเจ้าของถ้อยคำอันทรงคุณค่าทั้งหลายที่ผมได้นำมาประดับไว้ที่หัวเรื่องของผม ทั้งที่เป็นปราชญ์ยุคก่อนและผู้คนร่วมสมัยในยุคนี้ ซึ่งผมมิได้เจตนาจะขโมยหรือฉกฉวยมาเพียงเพื่อรับเอาเป็นประโยชน์ส่วนตัวเท่านั้น

แต่ผมได้พบว่าถ้อยคำบางคำ คำพูดบางประโยค เมื่อได้ยินได้ฟังแล้วทำให้มีกำลังใจ สร้างแรงบันดาลใจได้ หรืออาจทำให้รู้จักโลกและชีวิตมากขึ้น ผมจึงปรารถนาที่จะนำมาฝากคุณผู้อ่านบ้าง

โดยเฉพาะธรรมะของท่านพุทธทาสภิกขุ นั้น ไม่ว่าผมจะนำถ้อยคำของท่านมาเป็นตัวหนังสือหรือได้นำไปปฏิบัติใช้บ้างตามวาระโอกาสต่างๆ ผมไม่สามารถหาคำกล่าวใดๆ มาอ้างทดแทนพระคุณของท่านได้เลย ได้แต่น้อมรำลึกและสำนึกในพระคุณของท่านเสมอมา

“ถึงแม้โลกนี้จะมีพระพุทธรเจ้า

แต่หากไม่มีพระพุทธรทาส

ผมก็คงไม่มีโอกาสได้รู้จักกับธรรมะที่แท้อย่างแน่นอน”

ผมมิได้แกล้งกล่าวเกินความรู้สึกที่แท้จริงเลย ทั้งที่ผมไม่เคยมีโอกาสดำเนินพบตัวจริงและได้ฟังเสียงจริงของท่านแม้สักครั้ง เคยฟังแต่เสียงจากเทปและอ่านหนังสือที่ท่านเขียนไว้เท่านั้น

ผมเจียมตัวเจียมใจเสมอ มิเคยเผยอเสนอหน้า มิกล้าแม้แต่จะคิดว่าตนเป็นศิษย์ เพราะด้วยสำนึกที่ว่าตนไม่ได้ประพฤติปฏิบัติตามอย่างที่ท่านสอนได้ทุกอย่าง และจดจำประโยคที่ท่านเคยกล่าวไว้เสมอว่า “ไม่ทำตามอย่างที่สอน อย่ามาอดอดอันเรียกอาจารย์”

ผมเปรียบเสมือนเด็กโง่ที่เลี้ยงควายอยู่ข้างวัด คำสอนของท่านดังกังวานออกไปทั่วท้องทุ่งแห่งธรรม เมื่อเด็กโง่เลี้ยงควายอย่างผมได้ยินได้ฟังเข้า และเห็นว่าเป็นประโยชน์ต่อชีวิตก็จดจำ

นำมาใช้บ้าง ทำได้บ้าง ไม่ได้บ้าง ทำได้เท่าไหนก็เอาเท่านั้น !

ผมเห็นด้วยกับถ้อยคำของหมอ ประเวศ วะสี ที่ท่านได้กล่าวถึงธรรมชาติของท่านพุทธทาสภิกขุไว้ว่า

“ท่านอาจารย์พุทธทาสมีศิลปะ มีสไตล์ มีการเฟ้น และสังเคราะห์ธรรมขึ้นมาแสดง อย่างเป็นทางการเฉพาะตัว ไม่มีใครเหมือน

ธรรมชาติของท่านมีเสน่ห์อย่างยิ่ง

มีความงาม มีรสอร่อย ทำให้จิตสัมผัสอยู่กับธรรม ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในความรู้สึกนึกคิด”

คำว่า “คาบโลภย์คาบธรรม” นั้นแตกยอดมาจากคำไทยโบราณคำว่า “คาบลูกคาบดอก” ซึ่งในพจนานุกรมไทยให้คำแปลไว้ว่า: คาบลูกคาบดอก (ว.) ก้ำกึ่ง, ยังไม่แน่

ส่วนคำว่า “คาบโลภย์คาบธรรม” ของผมนั้นก็ยังมี ความหมายเดิมอยู่ด้วยคือ มัน ก้ำกึ่ง และ ยังไม่แน่ เหมือนกัน ระหว่างทางโลกย์กับทางธรรมว่าผลมันจะออกมาทางไหน ?

แต่ในขณะเดียวกันผมก็มีให้ ความหมายในใจของผมไว้ว่า มันเชื่อมโยงระหว่างกันและสามารถข้ามฝั่งหากันได้ ไม่ได้แยก ออกจากกันอย่างสิ้นเชิง

งานเขียนชุดนี้ส่วนหนึ่งเป็นงานที่ได้ทยอยตีพิมพ์ใน เนชั่นสุดสัปดาห์มาแล้ว อีกส่วนหนึ่งผมเอามาจากบันทึกในชีวิต ประจำวันซึ่งผมเขียนไว้ในวาระต่างๆ เนื่องจากงานเขียนในช่วง นี้ของผมออกไปในทิศทางเดียวกันและเขียนไว้ในช่วงระยะเวลา ใกล้เคียงกัน เมื่อมีโอกาสได้รวมเล่มผมจึงนำมารวมไว้เข้าด้วยกัน

ขอขอบคุณเสียก่อนว่า...อย่าได้หวังว่าจะบรรลุธรรมจาก การอ่านหนังสือเล่มนี้ เพราะนี่เป็นเพียงข้อเขียนและเรื่องราว ของผู้ชายชาวโลกย์คนหนึ่ง ซึ่งวันนี้ผมมองเห็นว่า:

“ชีวิตที่ปราศจากธรรมะนั้นต้องเป็นทุกข์อย่างแน่นอน

ไม่ว่าชีวิตนั้นจะเป็นของใครก็ตาม”

เพราะฉะนั้น ถ้ายังไปไม่ถึงธรรมผมก็ขอ “**คาบโลกย์
คาบธรรม**” ไปพลางๆ ก่อนก็แล้วกัน

หากการที่ผมนำถ้อยคำธรรมะของท่านพุทธทาสภิกขุมา
ป่าวประกาศอย่างไม่ถูกที่ถูกทางหรือจะเป็นด้วยความรู้เท่าไม่ถึง
การณ์ หรือเป็นการบังอาจที่ผมนำถ้อยคำสอนของท่านซึ่งเป็น
สังฆธรรมอันสูงส่ง มาประกอบและประดับข้อเขียนทางโลกย์อัน
ต่ำต้อยของผม หากเป็นเหตุทำให้คำสอนของท่านต้องหมอง
มัวขึ้นมาแล้วละก็...ผมก็ต้องกราบขออภัยบรรดาลูกศิษย์ของ
ท่านพุทธทาสภิกขุหรือพุทธศาสนิกชนมา ณ ที่นี้ด้วย

หรือแม้ว่าการกระทำครั้งนี้ของผมเกิดเป็นบาปขึ้นมา
โดยไม่เจตนา ผมก็ยินดีที่จะรับบาปนั้นด้วยหัวใจอันพิสุทธิ์

ด้วยความเคารวะ

โดม วุฒิชัย

บ้านเพิงพैया นนทบุรี

สารบัญ

- 23 ความสุขเล็กๆ จากการงานเล็กๆ
- 27 ในการทำงาน
- 31 เรื่องชีวิตตกครีโมตเปลี่ยนช่องไม่ได้
- 35 สถิติกับการตำราเทียม
- 39 ความประจวบเหมาะกับการกินเนื้อที่*
- 45 “นี่ใช่เซ็นหรือเปล่าครับ ?”
- 51 ภาพสะท้อนในกระจก
- 55 งาน - เหงื่อ - เงิน
- 59 วันที่ฝนตกเป็นบทกวี
- 65 ถนนในหมู่บ้าน 2002
- 69 โชคดีที่...
- 73 ปรัชญาจากยอดกระถิน
- 77 ธรรมชาติไม่มีชื่อ
- 81 ก.กาม
- 93 แพ้ - ชนะ
- 99 คู่มือวัยใส : คู่มือสะสมความกำหนด
- 105 ตัวตน “ของ” เรา
- 109 ความตายของไอ้แหลม
- 113 กำหนดได้สำนึก
- 117 จากดวงตาถึงดวงใจ

- 123 สนามหลวงแห่งความหลัง
- 129 เรื่องเล็กในเมืองใหญ่
(หรือเรื่องใหญ่ในเมืองหลวง ?)
- 133 ความเรียงเรื่องแหวนทองเหลือง
- 139 ทาง
- 143 ใบหน้าของความกำหนัด
- 149 ในความสังตงามและยามเวิ้ง
- 153 ของขวัญเรียกจิตวิญญาณ
- 157 อารมณ์ในอากาศ
- 163 นิสัย
- 167 อันธการแห่งรัก (หลงไหล - ไม้บอด)
- 173 ฤดูกาลกับช่างซ่อมแอร์
- 179 การตะครุบความคิดและการตัดสินใจ
- 183 สวนรกร้าง กิเลสรักใจ
- 189 ชีวิตคู่ - คู่ชีวิต
- 193 ตั้งหลอดไฟฟ้าชั่วคราว
- 199 คิดถึงแม่และการถีบจักรยาน
- 205 ความสุขในความไม่สมบูรณ์พร้อม
- 209 ทำเถอะ...ถ้าคุณชอบและอยากทำ
- 213 ภาวสองของชีวิต
- 219 คุณมีเครื่องมือไหม?

“อาชีวะเป็นเพียงเครื่องมืออันหนึ่งที่จะให้อยู่ได้อย่าง
สะดวกสบายด้วยการมีทรัพย์สินสมบัติ ฉะนั้นอย่าหวังให้
มันมากเกินไปมันจะลามกอีก จะต้องรู้จัก
แสวงหาอาชีวะที่เหมาะสมและพอสมควรที่จะเป็น
มนุษย์ที่ดีได้ก็พอแล้ว อาชีวะนี้มันก็อยู่ในขอบเขตที่
เพียงพอที่จะทำให้เรามีชีวิตอยู่ได้ สำหรับได้สิ่งที่ดี
ที่สุดที่มนุษย์ควรจะได้รับ อาชีวะนั้นไม่ใช่สิ่งที่ดีที่สุดที่
มนุษย์ควรจะได้รับ เป็นเพียงอุปกรณ์สำหรับให้เราอยู่
ได้เพื่อได้สิ่งที่ดีที่สุดที่มนุษย์ควรจะได้รับ”

..... พุทธทาสภิกขุ

ความสุขเล็กๆ จากการงานเล็กๆ

ความสุขบางประการเกิดขึ้นจากเรื่องราวที่เราคาดไม่ถึง บางครั้งก็เป็นเรื่องที่ธรรมดาสามัญยิ่ง ไม่ใช่เกิดจากสมรรถที่ จะทำอะไรยิ่งใหญ่ในชีวิตเลย แม้ปัญหาชีวิตประจำวันยังคง หนักอึ้งและยังไม่สามารถผลักให้พ้นไปจากภาระได้

ทว่าบนพื้นที่ของหัวใจก็สามารถพบความสุขเล็กๆ นี้ได้ มันเป็นเรื่องที่อาจผ่านเลยไปได้หากไม่ทันได้สังเกต

หลายปีที่ผ่านมาผมทอดทิ้งการเขียนหนังสือไปนาน ด้วย เหตุผลนานา เหมือนกับว่ามันจะผ่านไปอย่างไม่มีความหมาย กลับ มาอีก ผมรู้สึกหวาดกลัวอยู่ลึกๆ ว่า ความละเอียดอ่อนของจิตใจ จะสูญหายไปในวันอันเร่งรีบ ขณะที่รอบๆ ชีวิตของผมซึ่ง เรียงรายด้วยปัญหามานานประการ

ในขณะที่หัวใจของผมยังถวิลหา ยังจดจำถึงความรู้สึกที่ เคยมีและเคยทำไม่ว่าจะเป็นการเขียน บทกวี เรื่องสั้น นิยาย หรือสารคดี มันเป็นความสุขที่ได้เขียนหนังสือและได้ทำงานใน สิ่งที่ตัวเองรัก

ผมเคยบอกตัวเองไว้ว่าอยากเขียนหนังสืออีก แต่ก็ปล่อย ปล่อยละเลยไม่ได้ลงมือเขียนจริงๆ จังๆ เสียที ทั้งๆ ที่ช่วงชีวิต ในหลายๆ ปีที่ผ่านมา ผมได้พบกับเรื่องราวต่างๆ มากมาย ทั้งเรื่องสุขและเรื่องเศร้า เรื่องผิดหวังและสมหวังต่างๆ นานา แต่ทำไมผมจึงไม่สามารถเขียนอะไรออกมาได้เลย

ผมได้มานั่งทบทวนสิ่งต่างๆ ที่ผ่านมาในชีวิตการเขียน หนังสือของตัวเองอย่างสัตย์ซื่อ ว่าผมต้องการเขียนหนังสือ เพื่ออะไรกันแน่

ช่วงเวลาที่ผ่านมาก่อนหน้านี้ ผมได้แต่ตั้งทำว่าจะเขียน หนังสืออยู่เป็นเวลานาน หมดเวลาไปกับการจดๆ จ้องๆ อยู่ กับหน้ากระดาษอันว่างเปล่า คิดถึงพล็อตนิยายอันยิ่งใหญ่ ผัน

ถึงเรื่องสั้นอันแสนวิเศษ หวังผลสำเร็จอันมโหฬาร ตีพิมพ์แล้วเดินวนเวียนอยู่ในบ้านแล้วกลับมาหนึ่งที่โต๊ะเขียนหนังสือตัวเดิม

บ่อยครั้งที่ผมรู้สึกว่างโหวงอยู่ภายใน ผมถามตัวเองว่าควรจะเขียนถึงอะไรดี จะเขียนในรูปแบบบทกวี เรื่องสั้น นิยาย ความเรียง สารคดี ผมจะเขียนถึงอะไรดี เขียนถึงเพื่อน เขียนถึงบ้าน เขียนถึงต้นไม้ เขียนถึงเด็กตัวเล็กๆ เขียนถึงหญิงสาว เขียนถึงสังคม ฯลฯ

ผมต้องนั่งรอรออารมณ์แล้วค่อยเขียนนะหรือ ? ผมควรจะเขียนถึงสิ่งที่ผมรู้จักหรือเขียนในสิ่งที่ผมรู้สึก อะไรงั้นหรือที่ผมอยากเขียนถึง อะไรหรือที่ผมอยากสื่อสารถึงผู้อ่าน ตัวหนังสือของผมหายหน้าไปไหนกันหมด หรือผมรู้สึกเกร็งเกินไป จนเขียนหนังสือไม่ออก

อาจเป็นเพราะว่าผมหยุดการเขียนหนังสือไปนานทีเดียว มันทำให้ผมนึกถึงคำพูดของใครบางคนที่เคยพูดไว้ว่า

“ถ้าเราได้ทำในสิ่งที่เราชอบวันละเล็กละน้อย ในที่สุดเราก็จะได้ทำมันมากขึ้น”

ผมผ่อนคลายตัวเองอีกครั้ง ด้วยการเขียนอะไรง่ายๆ และเขียนในสิ่งที่อยากเขียน ผมเขียนบันทึกชีวิตประจำวันไปลงในอินเทอร์เน็ต เป็นวิธีการเขียนแบบเรียบง่ายปราศจากการตกแต่ง เขียนบรรยายไปตามความคิดและความรู้สึกของตน สั้นบ้าง ยาวบ้างตามแต่อารมณ์ในตอนนั้น เรื่องที่เขียนถึงก็ไม่ได้อิงใหญ่อะไร เป็นเรื่องราวที่เกิดขึ้นตามปกติในชีวิตประจำวัน

จากบรรทัดแรกเป็นหลายบรรทัด จากหนึ่งหน้าเป็นหลายหน้า จากหลายหน้าเป็นหลายสิบหลายร้อยหน้า ตัวหนังสือของผมเพิ่มจำนวนขึ้นวันละเล็กละน้อย เวลาผ่านไป...เรื่องที่ผมเขียนเพิ่มจำนวนมากขึ้น ผมเขียนโดยไม่คำนึงว่ามันจะได้รับการตีพิมพ์หรือไม่ ไม่ได้คำนึงถึงว่ามันจะถูก

กล่าวถึงหรือไม่

มันช่างเป็นความสุขอันแสนประหลาด ซึ่งมันต่างไปจากความรู้สึกในตอนที่เราเคร่งและคาดหวัง แต่จะเขียนเรื่องที่ยิ่งใหญ่ขนาดยาวเท่านั้น

ผมนึกถึงเรื่องที่ทำนพุททาสภิกขุพูดถึงความสุขของชาวนากับการขุดดิน เมื่อลงมือจับจอบแล้วขุดลงไปบนดินทีหนึ่งเมื่อถึงชั้นมาครั้งหนึ่งก็ถือว่าเป็นความสำเร็จไปเปละหนึ่ง ทั้งที่นาทั้งแปลงยังไม่สำเร็จเสร็จสิ้น แต่ขอให้จิตใจจดจ่ออยู่กับจอบและก้อนดินที่อยู่ตรงหน้าขณะนั้นอย่างต่อเนื่อง แล้วฝ่าฟันดินไปเรื่อยๆ ทำไปพอใจไปจนกว่านาแปลงนั้นจะเสร็จเรียบร้อย

ถ้าหากผมเป็นกรรมกรแห่งถ้อยคำ ในยามนี้ผมก็พบแล้วว่า คำแต่ละคำ ประโยคแต่ละประโยคที่ผมเขียนเป็นตัวหนังสือออกมา แม้จะไม่ใช่เรื่องสั้นอันแสนวิเศษหรือนิยายที่ยิ่งใหญ่ แต่หัวใจของผมหากสามารถมีความสุขจากการงานเล็กๆ ของตัวเองได้

“คำว่า Art มิได้หมายถึงแต่ภาพเขียนหรือการแกะสลัก
หรือการปั้น มันหมายได้ทุกอย่าง จะเป็นเรื่องของ
ความคิดหรือการกระทำก็ได้ ฉะนั้น Art ที่เกี่ยวกับ
พุทธศาสนานี้ถ้าเป็นของจริง หรือเป็นสิ่งที่ตรงตาม
หลักพุทธศาสนาแล้ว ก็ต้องเป็นเรื่องของการปฏิบัติที่
ถูกต้องตามหลักพุทธศาสนา มีความงามอยู่ในนั้น”

..... พุทธทาสภิกขุ

ในการทำงาน

วันนี้ฝนตกฟ้าคะนองตั้งแต่เช้า ตอนที่ถีบจักรยานไปปากซอย แหวนดูท้องฟ้าที่อึมเมฆฝนครึ้มทะมึน สัมผัสได้ว่าธรรมชาตินี้ช่างยิ่งใหญ่เหลือเกิน ท้องฟ้าที่อึมเมฆฝนนั้นสามารถเปลี่ยนบรรยากาศสดใสยามเช้าของพื้นโลก กลายเป็นยามเช้าที่ชุ่มฉ่ำอึมครึม บรรยากาศนี้แผ่ซ่านไปในหัวใจมนุษย์อย่างไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้

ในโลกนี้มีทุกคนที่รักสายฝนและไม่ชอบสายฝน และบางคนก็ชอบบางเวลาและไม่ชอบบางเวลา นานาจิตตัง แต่มนุษย์ไม่สามารถเลือกได้ ไม่ว่าจะชอบหรือไม่ชอบก็ตาม

เมื่อวานนี้หลังจากไปส่งปลากรอบแถวๆ เกษตรและงามวงศ์วานเรียบร้อยก็กลับบ้าน เพราะวันนี้เธอต้องทอดปลา เวลาเธอทอดปลาผมก็อยากมาอยู่ที่บ้าน ถึงไม่ได้ช่วยอะไรมากมาย มาอยู่ใกล้ๆ ก็ยังดี ช่วยมัดปากถุงปลาที่เธอทอดเสร็จแล้ว ช่วยพุดคุยไม่ให้เบื่อหน่ายในการทำงาน

ถึงวันนี้ผมยังทอดปลาไม่เป็นเลย เพราะไม่เคยทดลองทำ แต่บางครั้งก็อยากจะลองทำเหมือนกัน เพื่อแบ่งเบาภาระของเธอบ้าง

เรื่องการทอดปลากรอบที่เธอทำอยู่นี้ ผมมองว่านอกเหนือจากการทำของกินให้อร่อยโดยไม่ต้องพึ่งผงชูรสแล้ว งานทอดปลาของเธอก็ยังเป็นงานที่ต้องใช้กำลังและความอดทนพอสมควร เพราะจะต้องยืนตลอดเวลากว่างานจะเสร็จ ผมสังเกตว่าเธอก็มีศิลปะในการทำงานของเธอเหมือนกัน

อันที่จริงปลากรอบใดๆ ก็ทอดได้ ถ้าหากได้รับการฝึกฝนเสียหน่อย แต่การที่จะทอดปลากรอบให้อร่อยสม่ำเสมอก็ต้องมีความชำนาญเหมือนกัน

เริ่มตั้งแต่จำนวนน้ำมันที่ใส่ลงไปในกระทะต้องกะให้พอดี

จำนวนปลาแต่ละครั้งที่ใส่ลงไป และจังหวะที่ลงไปนั้นต้องให้ได้กับอุณหภูมิความร้อนของน้ำมันที่กำลังเดือด ไฟควรแก่ควรอ่อนแค่ไหนในเวลานั้น เมื่อปลาลงไปอยู่ในน้ำมันแล้วควรเป็นเวลาเท่าไรจึงจะดักขึ้นมา เครื่องปรุงต่างๆ ต้องมีอะไรทำอะไรรสชาติจึงจะกลมกล่อมกับเนื้อปลาซึ่งเค็มมาส่วนหนึ่งแล้ว

เครื่องมือประเภทตะแกรงตะหลิวต้องวางอยู่ในตำแหน่งที่เหมาะสมจะหยิบฉวย ต้องได้จังหวะ กะละมังที่รอใส่ปลาที่เอาขึ้นมาจากกระทะควรจะต้องวางอยู่ตรงไหนของโต๊ะ เพื่อที่จะได้จังหวะในการวางอย่างเหมาะสมที่สุด

ช่วงหนึ่งผมเคยจ้างคนมาช่วยทอด เธอก็ทำได้เหมือนกัน แต่ไม่ได้มีความสม่ำเสมอเท่ากับที่ภรรยาผมทำ เดี่ยวปลาไหม้ เดี่ยวปลาไม่กรอบ เพราะตอนใส่น้ำมันยังร้อนไม่ได้ที่บ้าง หรือบางที่น้ำมันร้อนเกินไปบ้าง การใช้ตะหลิวตะแกรงที่วางไม่ถูกตำแหน่งไม่สัมพันธ์กับมือที่ใช้ จะทำให้การทำงานขลุกขลัก และสะดุดตลอด เดี่ยวใช้ไฟแรงไป เดี่ยวใช้ไฟอ่อนไป

ตอนแรกผมคิดว่าจะเป็นเฉพาะช่วงวันแรกๆ เท่านั้น ปรากฏว่า ตลอดเวลาที่ผมจ้างเธอทอดปลาเธอก็เป็นอย่างนี้ตลอด เป็นอันว่าจบกันไป

และมืออยู่สิ่งหนึ่งที่เธอยอมรับว่าไม่สามารถทำได้อย่างที่ภรรยาผมทำก็คือ เวลาตักปลาจากกระทะมาใส่ในกะละมังแล้วทำให้กองปลานั้นสูงเลยขอบกะละมังพูนขึ้นมารูปร่างคล้ายๆ ภูเขาเล็กๆ เพราะจะทำให้กะละมังหนึ่งบรรจุปลาได้มากกว่าใส่แค่ขอบกะละมังเฉยๆ ฉะนั้นเวลาที่เธอทอดปลา เธอจะใช้จำนวนกะละมังใส่ปลามากกว่าตอนที่ภรรยาผมทอด

ที่ผมเล่าเรื่องนี้ให้ฟังก็ไม่ใช่ว่าภรรยาผมเก่งวิเศษวิโสอะไรหรอกครับ เพียงแต่ผมมองเห็นว่าในการงานทุกชนิดนั้น ถ้ามีศิลปะในการทำงานก็จะทำให้งานนั้นออกมาได้ดี ไม่เว้นแม้แต่งานเล็กๆ อย่างแค่การทอดปลากรอบก็ตาม

เพราะฉะนั้น ยิ่งเป็นงานที่ยิ่งใหญ่ขึ้นเทคนิคหรือศิลปะ
ในการทำงานก็ย่อมใหญ่ตามไปด้วยอย่างแน่นอน

ตัวอย่าง

“การมองโลกในแง่ร้ายเป็นการสิ้นเปลืองพลังงาน
และเป็นบทลงโทษสำหรับผู้ที่ไม่รู้จักชีวิต”

.....เชอร์เนสต์ เฮมิงเวย์

เรื่องชีวิตกตริโมตเปลี่ยนช่องไม่ได้

ตื่นนอนเพราะได้ยินเสียงนาฬิกาปลุกลูกให้ไปโรงเรียน ตั้งแต่ตอนตี 5 กว่าๆ ขนาดโรงเรียนชลประทานวิทยาที่อยู่ไม่ไกลนัก ลูกยังจะต้องตื่นตั้งแต่เช้ามีดอย่างนี้ ตื่นมาเพื่ออาบน้ำ แปรงฟันกินข้าว แล้วรอรถโรงเรียนมารับตอน 6 โมงเช้า ลูกเล่าให้ฟังว่าบางทีก็ไปนั่งหลับต่อในรถโรงเรียนนั่นแหละ เพราะรถโรงเรียนกว่าจะถึงโรงเรียนก็ต้องแวะรับรายทางไปตลอดทาง และยังต้องผจญภัยกับเรื่องรถติดอยู่บนท้องถนนอีก

ผมนอนครุ่นคิดอยู่บนเตียงนอนและยังไม่ลืมตาในบ้านผม มักจะนอนหลับเป็นคนสุดท้ายเกือบทุกคืน ก่อนนอนส่วนมากผมชอบนอนอ่านหนังสือ เมื่อตอนหัวค่ำผมนอนอ่านหนังสือได้ โคมไฟดวงเดียวกันกับลูกสาว

เธอนอนอ่าน “โลกของหนูเหวน” (เขียนโดยศราวก ภาพประกอบโดย ณรงค์ ประภาสะโนบล) หนังสือเล่มนี้ผมซื้อมาจากตลาดหนังสือเก่า กระดาษเหลืองเกือบจะกรอบแล้ว พิมพ์ครั้งแรกเมื่อ พ.ศ.2512 แล้ว แต่เล่มที่ผมซื้อมาเป็นการพิมพ์ครั้งที่ 2 เมื่อปี 2515 ราคาที่ปกพิมพ์ไว้ตอนนั้นราคา 7 บาท

หนังสือเล่มนี้แก่กว่าลูกสาวผมร่วม 20 ปี ตัวผมเองยังไม่เคยอ่านหนังสือเล่มนี้เลย แต่ซื้อมาเพราะผมเคยได้ยินชื่อหนังสือเล่มนี้ตั้งแต่ตอนผมเป็นเด็กแล้ว ถ้าจำไม่ผิดก็จะเป็นจากหนังสือชัยพฤกษ์ ซึ่งเป็นหนังสือสำหรับเด็กที่ดังสุดในสมัยที่ผมเป็นเด็กๆ แต่ไม่เคยมีอ่านอย่างสม่ำเสมอหรอกครับ ยิ่งได้อ่านน้อยยิ่งจำแม่น ผมเห็นเธออ่านหนังสือเล่มนี้มานานแล้ว ผมถามว่าสนุกไหม เธอบอกว่าสนุกและตอนนี้เธออ่านถึงบทสุดท้ายแล้ว

ผมรู้สึกดีใจที่ลูกชอบอ่านหนังสือ ผมบอกกับเธอว่า ตอนเป็นเด็กๆ พ่อไม่มีหนังสือให้เลือกอ่านมากมายเหมือนลูกตอนนี้ เพราะบ้านพ่อยากจนและอยู่ต่างจังหวัดห่างไกลความเจริญ

และยุคสมัยนั้นก็ไม่มีหนังสือมากมายเหมือนเดี๋ยวนี้ด้วย

หนังสือเป็นเรื่องเกินความจำเป็นสำหรับครอบครัวที่ยากจน อาศัยห้องสมุดที่โรงเรียน ซึ่งก็มีหนังสือให้เลือกอ่านไม่มากนัก ที่บ้านก็จะมีหนังสือ “มิตรครู” ที่มาทุกวันสิ้นเดือนพร้อมกับเงินเดือนของพ่อ อาจจะเป็นเพราะส่วนหนึ่งคือความขาดแคลนหนังสือก็ได้ จึงทำให้ผมเติบโตมารักการอ่าน

ผมยังนอนหลับตาทบทวนอยู่บนเตียงนอน ขณะที่ภรรยาและลูกของผมลงไปข้างล่างแล้ว ในช่วงหลังๆ มานี้ผมพยายามฝึกให้ติดเป็นนิสัยก็คือ ก่อนนอนจะคิดถึงเรื่องราวดีๆ ให้กับชีวิตในขณะเคลิ้มหลับ และเมื่อตื่นมาในเช้าวันแรกก็ทบทวนเหตุการณ์ที่ผ่านมา และคิดว่าวันนี้จะต้องทำอะไรบ้าง เว้นเสียแต่ในวันที่เมามาย และช่วงหลังๆ ผมก็ชักเริ่มเบื่อความสนุกสนานที่ไร้สาระของตัวเองเต็มทีแล้ว

เช้าวันนี้ก็เช่นกัน ผมตื่นขึ้นมาคล้ายกับมีสิ่งที่วิตกกังวลบางอย่างคั่งค้างอยู่ในใจเล็กๆ ไม่มากขนาดที่ทำให้เป็นทุกข์ แต่ก็ทำให้หัวใจไม่ปลอดโปร่งในการเผชิญกับ “ความจริง” ที่เป็นอุปสรรคบางอย่างในเรื่องการงานของชีวิตประจำวัน

ลงมาจากห้องนอนเมื่อตอนที่ทุกคนออกจากบ้านไปแล้วออกไปดูสวนเล็กๆ รกเรื้อ ดอกบัวแห้งแล้งน้ำ จอกแห้งเป็นแพในอ่างบอกลงถึงสภาพการทอดทิ้งไม่เอาใจใส่ ผมรู้ว่าถึงเวลาแล้วที่ผมควรจะจัดการกับสวนรกๆ ข้างบ้านผมเสียก่อนที่จะทำอย่างอื่น ยิ่งภรรยาไม่บ่นไม่ว่าก็ยิ่งเกรงใจ เพราะการดูแลบ้านและสวนเป็นหน้าที่ของผมอยู่แล้ว

ผมหยิบหนังสือที่วางอยู่บนโต๊ะใกล้มือขึ้นมาอ่าน เขาเรียกหนังสือเล่มเล็กๆ แบบนี้ว่า “มานาประจำวัน” เป็นหนังสืออ่านประจำวันของชาวคริสเตียน เธอชอบพกใส่กระเป๋าเวลาเดินทางไปไหนมาไหนเสมอ

ผมอ่านไปพบเรื่องหนึ่งเห็นว่าเข้าทำดีเลยอยากเอามา

บอกตัวเองและเล่าให้คนอื่นฟังด้วย ผมขอเล่าต่อแบบของผมก็
แล้วกัน

ผู้เป็นพ่อคนหนึ่งกำลังมีอาการไม่สู้ดีนัก ที่ต้องมาเจอ
อุปสรรคขณะขับรถไปยังอีกเมืองหนึ่ง ยางเกิดแตกขึ้นมาก็ลงไป
เปลี่ยนยางรถ จังหวะเดียวกันสายฝนก็กระหน่ำซาลงมาอีก ความ
เหน็ดเหนื่อยก็เพิ่มขึ้นอีกเป็นสองเท่า ลูกซึ่งเป็นเด็กเล็กๆ
สองคนบ่นถึงสภาพที่เกิดขึ้นอย่างไม่พอใจ เพราะหากยางรถไม่
แตกฝนไม่ตก ลูกๆ ก็คงได้เข้าไปเที่ยวเล่นในเมืองสนุกสนาน
แล้ว พ่อเลยตอบสนองต่อคำบ่นของลูกๆ ว่า....

“ลูกไม่เข้าใจหรือไง นี่แหละชีวิต นี่แหละของจริง เรากด
รีโมตเปลี่ยนไปดูละครอื่นไม่ได้หรอก”

อย่างน้อยเรื่องเล่าใน “มานาประจำวัน” หนังสือเล่มเล็กๆ
เล่มนี้ก็ทำให้ผมเห็นว่า ภาพสวนเล็กๆ และรถๆ ข้างบ้านนั้น ไม่
สามารถกดรีโมตเปลี่ยนช่องไปหาภาพสวนที่เรียบร้อยสวยงาม
มาแทนที่ได้หรอก นอกเสียจากลงมือกระทำเอง และความฝัน
ที่จะย้ายไปอยู่ในชนบทในวันข้างหน้ามันไม่ใช่เรื่องที่ง่ายนัก

อีกทั้งอุปสรรคปัญหาในเรื่องต่างๆ ของชีวิตก็เหมือนกัน
ไม่ใช่แค่เพียงกดรีโมตเปลี่ยนช่องได้เท่านั้น เรื่องใหญ่ๆ บาง
อย่างในชีวิตก็ต้องใช้เวลามากกว่าการจัดการกับสวนข้างบ้าน

แน่นอนว่า...การรอคอยย่อมเป็นส่วนหนึ่งของชีวิต ผมเชื่อ
เช่นนี้ !

โตมร วุฒิชัย

เป็นนามปากกาของผู้ชายราศีพิจิก เกิดเมื่อปี
พ.ศ.2500

เคยพูดไว้ที่หลังปกหนังสือรวมเรื่องสั้น
เล่มแรกเมื่อเกือบ 20 ปีที่ผ่านมาว่า “ผมอาจจะ
ทำงานอะไรก็ได้ แต่ส่วนหนึ่งของชีวิตผม
คือการเขียนหนังสือ”

ชีวิตบนเส้นทางนักเขียน บางช่วงเขียน
หนังสือสม่ำเสมอ บางช่วงขาดๆ หายๆ ไม่
ต่อเนื่อง บางช่วงเจียบหายสนิท เพราะมัวเผลอลง
ข้างทางอยู่หลายครั้งหลายหน

กลับมาครั้งนี้ตั้งใจว่าจะเขียนหนังสือ
อย่างต่อเนื่อง และอยากจะพูดเกี่ยวกับการเขียน
หนังสือของตัวเองเสียใหม่ว่า “ต่อไปนี้ชีวิตของ
ผมคือการเขียนหนังสือ ส่วนหนึ่งที่เหลือผม
อาจจะทำงานอะไรก็ได้”

“ตัวอย่าง”

คำว่า “**ความโลภและความขม**” ไม่
แตกต่างกันเลย แต่ต่างกันที่
“**ความถูกต้องความผิด**” ซึ่งในพจนานุกรม
ไทยได้กำหนดไว้ว่า ความถูกต้อง (ว.)
ก็ว่าก็ง, ยังไม่ไป

ส่วนคำว่า “**ความโลภและความขม**”
ของฉบับนี้ก็มีใจความหมายเป็นอยู่
ด้วยกัน มี **ก็ว่าก็ง** และ **ยังไม่ไป** เหมือน
กัน รวมทั้งทางโลกก็มีทางธรรมว่าขอ
มันจะออกมาทางไหน ๙

แต่ในขณะเดียวกัน ฉบับนี้ก็ได้
ให้ความหมายในใจของฉบับไว้ว่า มี **เรื่อง**
ไม่ว่าจะว่ากันอะไรสามารถขึ้นมือหาเงินได้
ไม่ใช่แค่หลุดจากกันในช่วงสั้นๆ ”

ISBN 974-9563-08-6

RP 043 1995 956 956